

Hälsa- och sjukvårdens beredskap

Elisabet Lann, sjukvårdsminister

Björn Eriksson, generaldirektör Socialstyrelsen

Pressträff 2 juni 2026

Försämrat omvärldsläge

- Ett förändrat och försämrat säkerhetspolitiskt läge.
- Svenskt Nato-medlemskap.
- Hälsa- och sjukvården en viktig samhällsfunktion med en central roll i totalförsvaret.
- Regeringen har gjort stora satsningar på civilt försvar och på att stärka beredskapen inom hälsa- och sjukvården.
- Totalt avsätter regeringen 4,3 miljarder kronor årligen från 2028. Det innebär ett permanent tillskott med 2,7 miljarder.

Prioriterat inom hälso- och sjukvården – civilt försvar

- 1 Beredskapsplanering som omfattar hela vårdkedjan
- 2 Förmågan att ta hand om många skadade
- 3 Ökad motståndskraft i lokaler och digitala system
- 4 Civil-militär samverkan samt sjuktransporter och förslag på förstärkningsresurser
- 5 Personalförsörjning
- 6 Utbildning och övning
- 7 Lagerhållning av sjukvårdsmateriel och läkemedel
- 8 Förstärkt försörjning av blod

Stärkt blodförsörjning

- Tillgången på blod är av stor betydelse för hälso- och sjukvården, särskilt vid händelser med många svårt skadade.
- Socialstyrelsens bedömning är att nuvarande struktur av blodverksamheterna innebär begränsningar för kapacitetsökningsförmåga, kvalitet och redundans.
- En särskild utredare ska lämna förslag om att inrätta en blod- och plasmaorganisation med ett utökat statligt ansvar för stärkt försörjning av blod och plasma
- Medel till regioner för att stärka försörjningen av blod och plasma.

Civilplikt inom hälso- och sjukvården samt tandvården

- Personalförsörjning är en central del av totalförsvaret.
- Socialstyrelsen får i uppdrag att fortsatt vidta nödvändiga förberedelser för införandet av civilplikt i hälso- och sjukvården och bedöma nödvändiga åtgärder för tandvården.
- Syftet är att skapa en robust och uthållig vårdsektor vid höjd beredskap och ytterst krig.

Stärka allmänhetens beredskap

- För att stärka det civila försvarets förmåga och motståndskraft behöver samtliga berörda aktörer involveras.
- Socialstyrelsen har fått i uppdrag att genomföra en nationell kampanj för att stärka allmänhetens beredskap kopplat till första hjälpen och akut omhändertagande.
- Kampanjen ska innehålla informationsinsatser och praktiska utbildningsinsatser inom första hjälpen, inklusive hjärt- och lungräddning och Stoppa Blödningen.

Utan fungerande vård stannar Sverige

Björn Eriksson, generaldirektör Socialstyrelsen, 2 juni 2026

Personal

- Civilplikt inom hälso- och sjukvården
- Mål: 10800 utbildade till år 2031
- Förstärkt utbildning av sjukvårdare inom värnplikten
- Beredskap inom tandvården
- Nationell modell för planering av vårdkapacitet utifrån masskadeutfall

Lokal

- Investeringar i SSIK programmet
- Skyddade vårdutrymmen i hela landet
- Reservkraft och robust infrastruktur
- Alternativa vårdlokaler
- Ökad samverkan mellan regioner

Utrustning

- Tryggad försörjningsberedskap
- Nationella beredskapslager
- Kritiska läkemedel och traumautrustning
- Samarbete med näringsliv och leverantörer
- Blod

Styrning

- Tydligare ansvar
- Förändrad lagstiftning för vårdens beredskap
- Socialstyrelsen har ett tydligare uppdrag att samordna nationellt
- Gemensamma lägesbilder
- Övning, utbildning och ökat samarbete i totalförsvaret

Vad kan du göra?

Lämna blod om du kan!

Medicin för en månad

Stoppa blödning

HLR

Hälsa- och sjukvårdens beredskap

Elisabet Lann, sjukvårdsminister

Björn Eriksson, generaldirektör Socialstyrelsen

Pressträff 2 juni 2026

